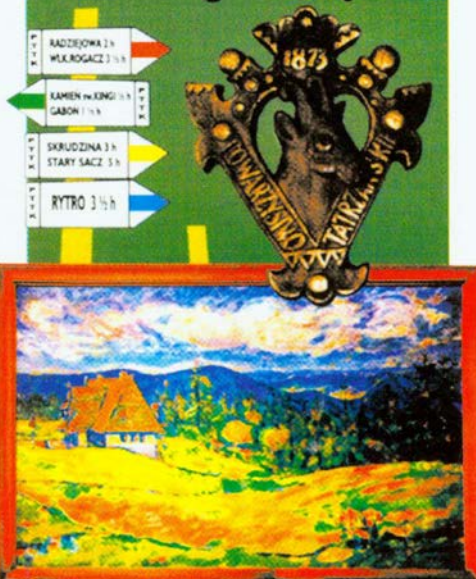

100 LAT
TT * PTT * PTTK
Oddział „BESKID”
w Nowym Sączu

1906 * 20-21 maja * 2006

Poczta Polska

PRT-024/170/97

Przyszłe pokolenie Działaczy i Członków

Oddziału PTTK „Beskid” w Nowym Sączu

Proj. graf. I. Ekiel
 Centrum Sieci Pocztowej ORU w Nowym Sączu, V 2006, nakład 1000, Nr CSP-15/2006

„Żadne miejsce nie powinno być miłsze dla ciebie od Ojczyzny”

Cyceron

*Matko Nadsiei - prowadź
w nowe stulecie!*

*+ Przew. kard. Józef
Glemp
Prymas Polski*

Modlitwa Kardynała Józefa Glempa – Prymasa
Polski – w Kaplicy PTTK w Kościele Matki Bożej
Wspomożycielki w Warszawie w czasie Mszy św.
w intencji twórców i działaczy oraz kontynuatorów
PTTK w dniu 21.10.2006 r

PROGRAM OBCHODÓW JUBILEUSZOWYCH ODDZIAŁU PTTK „BESKID”

**pod honorowym patronatem
Prezydenta Miasta Nowego Sącza Józefa Wiktora
i Starosty Nowosądeckiego Jana Golonki**

Piątek 19 maja 2006 r.

- Posiedzenie Plenarne Zarządu Głównego PTTK połączone ze spotkaniem z Zarządem Oddziału PTTK „Beskid”

Sobota 20 maja 2006 r.

- godz. 10:00 — otwarcie wystawy „100-lecie zorganizowanej turystyki na Sądecczyźnie na tle stulecia Oddziału TT-PTT-PTTK „BESKID” w Nowym Sączu połączone z promocją monografii Oddziału — Muzeum Okręgowe przy ul. Lwowskiej
- godz. 12:00 — Msza Św. w Bazylice Św. Małgorzaty z okazji stulecia Oddziału
- godz. 13:30 — poświęcenie tablicy pamiątkowej na budynku Oddziału
- godz. 14:00 — uroczystości jubileuszowe w budynku „Sokoła” ul. Długosza 3 w sali im. L. Lipińskiego

Niedziela 21 maja 2006 r.

- Godz. 7:00 — wycieczka uczestników obchodów na wycieczkę: szlakiem pierwszej wycieczki z 1906 roku na trasie Piwniczna-Niemcowa-Wielki Rogacz-Radziejowa.
- Godz. 13:00 — Msza św. na polanie Przehyba
- Godz. 14:00 — otwarcie wystawy: „Kazimierz Sosnowski, pionier krajoznawstwa na Ziemi Sądeckiej” (w stulecie Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego)
- Godz. 14:15 — ognisko turystyczne

Informacja o przebiegu uroczystości jubileuszowych Oddziału „Beskid”

W dniach 19 - 21 maja 2006 r. na Sądecczyźnie świętowano stulecie zorganizowanego ruchu turystycznego. Organizatorami byli działacze Oddziału „Beskid” Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego w Nowym Sączu.

Przed rozpoczęciem uroczystych obchodów jubileuszowych odbyła się w budynku Oddziału w dniu 16.05. br konferencja prasowa dla wszystkich Mediów działających w mieście (telewizje kablowe, prasa lokalna radio, Kraków) z Zarządem Oddziału.

Tematami poruszonymi na spotkaniu były :

- rozwój zorganizowanego ruchu turystycznego na Sądecczyźnie w okresie 100 lat,
- utrzymanie szlaków turystycznych i koszty z tym związane,
- działalność komisji turystyki kwalifikowanej powołanych w strukturach Oddziału.

Natomiast 19 maja br. czyli w dniu poprzedzającym obchody jubileuszu odbyło się w siedzibie Oddziału „Beskid” posiedzenie Zarządu Głównego PTTK z Zarządem Oddziału „Beskid”.

Główne uroczystości rozpoczęto 20 maja br. o godz. 10.00 otwarciem wystawy w Muzeum Okręgowym pod tytułem: „100-lecie zorganizowanej turystyki na Sądecczyźnie”, która obrazowała dorobek kilku pokoleń członków TT-PTT-PTTK. Zebranych na wystawie gości przywitał wiceprezes Zarządu Oddziału kol. Stanisław Leśnik, po czym krótkie wystąpienie miał prezes Zarządu kol. Adam Sobczyk.

Przedstawiciele Zarządu Oddziału składają kwiaty na grobie byłego prezesa Jerzego Mroczkowskiego

Wprowadzenia w tematykę wystawy dokonała komisarz wystawy p. Magdalena Kroh, a otwarcia wystawy dokonał Prezes Zarządu Głównego PTTK kol. Lech Drożdżyński w towarzystwie przedstawiciela Muzeum i prezesa Zarządu Oddziału „Beskid” w Nowym Sączu.

Drugim punktem jubileuszowych obchodów w sobotę była uroczysta msza św. w intencji żyjących i zmarłych ludzi gór (działaczy Towarzystwa) odprawiona o godz. 12.00 w bazylice św. Małgorzaty. Głównym celebransem był prepozyt tej bazyliki ks. dr Waldemar Durda, a współcelebransami ks.ks. Jerzy Pawlik, Andrzej Jedynek, Józef Drabik, Andrzej Krajewski.

Okolicznościową homilię, której treścią był krótki zarys historii obchodzącego 100-lecie Oddziału „Beskid” zakończone życzeniami dalszych osiągnięć na chwałę Boga wygłosił ks. Waldemar Durda.

W uroczystej mszy św. brali udział zaproszeni goście, poczty sztandarowe szkół prowadzących SKKT oraz rzesze turystów – członków PTTK i sympatyków Towarzystwa.

Po zakończonej mszy św. uczestnicy uroczystości udali się pod pomnik Papieża Jana Pawła II - członka honorowego PTTK, gdzie złożono kwiaty i zapalono znicze.

Następnie uczestnicy przeszli pod budynek Oddziału w Rynku nr 9, na frontonie którego umieszczono tablicę o następującej treści: „Pamięci działaczy TT-PTT-PTTK Oddziału „Beskid”, którzy przyczynili się do rozwoju turystyki na Ziemi Sądeckiej w 100-lecie istnienia Oddziału – Zarząd Oddziału PTTK „Beskid” w Nowym Sączu”. Odstąpienia tablicy dokonali: Prezes ZG PTTK Lech Drożdżyński, przewodniczący Rady Miasta Piotr Pawnik i prezes Oddziału „Beskid” Adam Sobczyk. Tablicę poświęcił ks. Waldemar Durda.

Główne jubileuszowe spotkanie pokoleń odbyło się w siedzibie Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Małopolskim Centrum Kultury „Sokół”, ponieważ przedstawiciele Sokolstwa byli inicjatorami powołania do życia Towarzystwa Turystycznego „Beskid”.

Otwarcia uroczystości dokonał V-ce Prezes Zarządu Oddziału kol. Stanisław Leśnik witając

przybyłych gości, członków i sympatyków naszego Oddziału.

Po przywitaniu kol. Stanisław Leśnik poinformował zebranych o złożeniu wiązanek kwiatów i zniczy na grobach zmarłych prezesów Oddziału: Feliksa Rapfa, Kazimierza Dagnana, Jerzego Mroczkowskiego i Władysława Stendery.

Kolejnymi punktami głównej uroczystości było:

- wystąpienie prezesa Zarządu Oddziału Adama Sobczyka, przedstawiające działalność i najważniejsze wydarzenia 100-letniego okresu działalności,
- wręczenie odznaczeń i wyróżnień Oddziałowi i działaczom (pełny wykaz osób odznaczonych i wyróżnionych w załączniku do niniejszej informacji).

Po wręczeniu odznaczeń i wyróżnień zabrali głos zaproszeni goście, delegacje z obecnych Oddziałów PTTK i Kół PTTK.

Na zakończenie uroczystości w MCK „Sokół” odbył się okolicznościowy występ artystyczny.

Wieczorem na terenie Campingu PTTK nad Kamienicą zaproszeni goście spotkali się przy ognisku turystycznym z gospodarzami uroczystości. Gościom umiała pobyt Kapela Lachowska z Podegrodzia.

Na ostatni dzień uroczystości wybrano najpopularniejsze miejsce w Beskidzie Sądeckim - Przehybę. Duża grupa turystów przeszła trasę z Piwnicznej przez Niemcową, Wielki Rogacz, Radziejową na Przehybę tą samą trasą jaką 100 lat temu wyruszyła pierwsza zorganizowana grupa Sądeczan.

Przy schronisku zebrani turyści uczestniczyli w mszy św. celebrowanej przez ks. Jerzego Pawlika, ks. Andrzeja Jedynaka – kapelana Oddziału „Beskid” i ks. Tadeusza Sajdaka. Homilię wygłosił ks. dr Andrzej Jedynak.

Pogoda dopisała i dopisali również turyści, których było około 500 osób.

Po mszy św. w schronisku otwarto wystawę pt: „Kazimierz Sosnowski – pionier Krajoznawstwa na Ziemi Sądeckiej” – przygotowaną przez Komisję Krajoznawczą naszego Oddziału.

Uroczystości jubileuszowe zakończono wspólnym ogniskiem, pieczeniem kiełbasy i śpiewaniem pieśni turystycznych i regionalnych przy muzykującej kapeli.

*Rzecznik Prasowy Oddziału
mgr Zofia Winiarska Hebenstreit*

Z okazji Jubileuszu 100-lecia Oddział „Beskid” PTTK w Nowym Sączu został uhonorowany:

- Honorową odznaką „Zasłużony dla Ziemi Sądeckiej” nadaną przez Radę Powiatu Nowosądeckiego
- Tarczą Herbową - „Zasłużony dla Miasta Nowego Sącza” nadaną przez Radę Miasta Nowego Sącza

Działacze Oddziału „Beskid” PTTK w Nowym Sączu zostali odznaczeni i wyróżnieni

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej przyznał odznaczenia:

Złoty Krzyż Zasługi

- Piprek Wiesław

Srebrny Krzyż Zasługi

- Bednarek Eugeniusz
- Ks. Jedynak Andrzej
- Kroczek Dominika
- Pisiewicz Marek
- Piwowar Piotr
- Pych Dorota
- Sobczyk Adam
- Warchoń Halina
- Witowski Mieczysław

Brązowe Krzyże Zasługi

- Biskupska Maria
- Pierzga Maria

Minister Edukacji Narodowej i Sportu przyznał:

Medal Komisji Edukacji Narodowej

- Kornakiewicz Tadeusz
- Wcześny Wiesław
- Witowski Mieczysław

Minister Gospodarki nadał

Honorową Odznakę „Za Zasługi dla Turystyki”

- Jabłońska-Serwin Cecylia
- Nieć Stanisław
- Niewolska Irena
- Pomietło Józef
- Rużański Eugeniusz
- Szoska Wincentyna Wanda
- Koło Grodzkie PTTK im. Wł. Orkana w Piwnicznej Zdroju

- Szkoła Podstawowa im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Wyszyńskiego w Starej Wsi
- Technikum Gastronomiczno-Hotelarskie Sióstr Niepokalanek im. Królowej Polski w Nowym Sączu
- Zespół Szkół Ekonomicznych im. Oskara Langego w Nowym Sączu

Minister Kultury nadał

Złotą Odznakę „Za opiekę nad zabytkami”

- Storch Edward

Zarząd Główny Związku Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych przyznał:

Odznakę „Za zasługi dla Związku Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych”

- Bereś Krystyna
- Ks. dr Jedynak Andrzej
- Winiarska-Hebenstreit Zofia

Prezydent Miasta Nowego Sącza wyróżnił grawertonami:

- Borsukowska-Stefaniczek Małgorzata
- Długosz Józef
- Dobosz Jacek
- Głuc Władysława
- Haraf Halina
- Ks. dr Jedynak Andrzej
- Kroczek Dominika
- Piprek Wiesław
- Skóraś Piotr
- Sobczyk Adam
- Winiarska-Hebenstreit Zofia
- Witowski Mieczysław
- Żygłowicz Tadeusz
- Żygłowicz Tomasz

Zarząd Główny PTTK przyznał:

Złotą Honorową Odznakę PTTK

- Borek Edward
- Listwan Anna
- Mazanec Jan
- Storch Edward

Wręczenie odznak Honorowy Zasłużony Przewodnik PTTK

- Talaga Maria

Srebrną Honorową Odznakę PTTK

- Wróbel Małgorzata

Zasłużony w pracy PTTK wśród młodzieży

- **Odznaka Złota**
- Smajdor Przemysław
- Smreczek Alicja – siostra Felicja
- **Odznaka Srebrna**
- Motyka Lucyna
- Poręba-Pietrzak Marzena
- Rams Grzegorz
- Stankiewicz Waclaw
- Tomasiak Magdalena
- Zbieg Robert

Dyplom PTTK

- Bocheński Wojciech
- Gocek Stanisława
- Landowski Mariusz
- Nowak Leszek
- Piwowar Marian
- SKKT PTTK przy Zespole Szkół nr 1 w Nowym Sączu
- SKKT PTTK przy Zespole Szkół Elektryczno-Mechanicznych w Nowym Sączu

Odznakę „50 lat w PTTK”

- Dąbrowski Sławomir
- Gołaszewski Tadeusz
- Krzyżanowski Zdzisław
- Niewolska Irena
- Oleksy Jan
- Opacki Remigiusz
- Pałka Tadeusz
- Sit Eugeniusz

Odznakę „25 lat w PTTK”

- Białoń Maciej
- Białoszewski Stanisław
- Borkowski Mariusz
- Chwastowicz Wiesława
- Ciesielczyk Halina
- Czopp Lech
- Czubek Tadeusz
- Długosz Józef
- Durlak Krystyna
- Gawlik Krystyna
- Głuc Krzysztof
- Głuc-Bryłka Anna
- Gołaszewski Andrzej
- Gołaszewski Marek
- Gromadecka Elżbieta
- Janur Stanisława
- Kalarus Jerzy
- Kopiec Tadeusz

- Kozik Władysław
- Krupa Dariusz
- Ogorzałek Władysława
- Ogórek Tadeusz
- Orchel Witold
- Pałka Stanisław
- Pietrzak Janusz
- Ryglewicz Marek
- Smajdor Jan
- Smajdor Przemysław
- Szeligiewicz-Szubelak Zofia
- Szewczyk Zbigniew
- Wcześny Wiesław
- Żygłowicz Tadeusz

Odnakę „Honorową Zasłużony Przewodnik PTTK”

- Baranowski Jerzy
- Bugajski Józef
- Głuc Władysława
- Gutowski Waław
- Ks. dr Andrzej Jedynek
- Leśnik Stanisław
- Oleksy Jan
- Piotrowski Antoni
- Styczyńska Irena
- Traciłowski Lech
- Woźniak Waław

Złotą Odnakę „Zasłużony Pracownik PTTK”

- Pych Dorota

Odnakę „Orli lot”

- Dobosz Dominik
- Golonka Michał
- Górowska Anna
- Jurczak Paweł
- Maciaś Natalia

- Mirecka Adrianna
- Mółka Michał
- Nowakowska Angelika
- Pióro Robert
- Szybowicz Alina
- Trojan Karol
- Witowska Gabriela

Za wieloletnią pomoc dla Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego Zarząd Główny PTTK przyznał medal PTTK dla:

- Starosty Nowosądeckiego Jana Golonki
- Prezydenta Miasta Nowego Sącza Józefa Antoniego Wiktora
- Prepozyta Bazyliki św. Małgorzaty ks. dr Waldemara Durdy
- Dyrektora Kancelarii Powiatu Andrzeja Zarycha
- Dyrektora Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Nowego Sącza Józefa Kantora
- Prezesa Nowosądeckiej Izby Turystycznej Aleksandra Giertlera

Szczególne wyróżnienie - tytuł Honorowego Członka Honorowego Oddziału PTTK „Beskid” w Nowym Sączu zjazd Oddziału nadał:

- kol. Irenie Styczyńskiej
- kol. Wincentynie Wandzie Szoskiej

Osobom odznaczonym i wyróżnionym serdecznie gratulujemy mając przekonanie, że sprawiło to wszystkim radość i satysfakcję za działalność na rzecz rozwoju turystyki na Sądeczyźnie oraz Towarzystwa.

“Dobry przyjaciel jest wielkim darem nieba”

Platon

Tymi słowami Zarząd Oddziału PTTK „Beskid” w Nowym Sączu dziękuje wszystkim gościom za udział w uroczystościach i wszelkie życzenia skierowane do nas.

Jesteśmy wdzięczni, że uroczystość 100-lecia naszego Oddziału zaszczyli:

- Poseł na Sejm RP – Anna Paluch
- Prezydent Miasta Nowego Sącza
- Józef Antoni Wiktor

- Przedstawiciel Starosty Nowosądeckiego Edward Paszek
- Przewodniczący Rady Miasta Nowego Sącza Piotr Pawnik
- Dyrektor Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Nowego Sącza Józef Kantor
- Z-ca Burmistrza Miasta i Gminy Stary Sącz Jacek Lelek
- Z-ca Burmistrza Piwnicznej Zdroju Franciszek Kotarba

- Honorowy Obywatel Miasta Nowego Sącza -
nasza koleżanka Irena Styczyńska
- Zarząd Główny PTTK w Warszawie na czele
z Prezesem Z.G. Lechem Drożdżyńskim
i Sekretarzem Generalnym Andrzejem
Gordonem
- Główna Komisja Rewizyjna na czele z Prezesem
Tadeuszem Sobieszkiem
- Główny Sąd Koleżeński na czele
z Viceprezesem Januszem Satorem
- Członkowie Honorowi PTTK na czele
z dziekanem Kręgu Seniorów -
dr Włodzimierzem Łęckim
oraz
- Ks. Prałat dr Jerzy Pawlik
- Tadeusz Martusewicz - Przewodniczący
Kapituły Odznaczeń
- Siudak Zbigniew
- Janina Barbara i Zbigniew Twarogowie
- Nela i Tytus Sztompkowie
- Zbigniew Kresek
- Jan Gorczyca
- Ryszard Mazur
- Edmund Zaiczek
- Adam Chyżewski
- Zbigniew Malinowski
- Zbigniew Wyżga
- Przedstawiciele Komisji Z.G.
 - KTG Jerzy Gajewski
 - KTN Andrzej Stróżecki
- Kapelan Oddziału PTTK „Beskid”
ks. dr Andrzej Jedynak
- Dyrektor MOK „Sokół” Antoni Malczak
- Prezes Związku Kombatantów Rzeczypospolitej
Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
Oddziału w Nowym Sączu Lachowski Leopold
- Prezes Nowosądeckiej Izby Turystycznej
- Aleksander Giertler
- Dyrektorzy i Prezesi Biur Turystycznych
- Gromady - Tadeusz Kierzek i Logostur
- Sławomir Kulig
- były Prezes Oddziału PTTK „Beskid” Jan
Mazanec
- Sekretarz Polskiego Towarzystwa Historycznego
Oddział w Nowym Sączu prof. Maria Kruczek
- Magdalena Kroh - kustosz wystawy „100-lecie
zorganizowanej turystyki na Sądecczyźnie na tle
stulecia Oddziału TT-PTT-PTTK „BESKID”,
- Leszek Migrała i Wiesław Wójcik autorzy
monografii „Od „Towarzystwa Tatrzańskiego
Beskid” do „Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajobrazowego Beskid”
w Nowym Sączu 1906-2006”
- Dziennikarze Dziennika Polskiego - Piotr

Gryźlak i Gazety Krakowskiej Beata Polakiewicz
Wielką radość sprawili nam goście
z zaprzyjaźnionych Oddziałów:

- Bielsko-Biała
- Bochnia
- Cieszyn
- Częstochowa
- Gorlice
- Katowice
- Oddział Zakładowy „Baildon” w Katowicach
- Kęty
- Kraków
- Kraków Wojskowy
- Krynica
- Lublin
- Łódź
- Nowy Targ
- Poznań
- Rabka
- Rzeszów
- Siedlce
- Sosnowiec
- Szczawnica
- Tarnowskie Góry
- Tarnów
- O/Stołeczny Warszawa
- Warszawa Żoliborz
- Zakopane
- Żywiec

Obecni z nami byli również przedstawiciele
Zarządu Majątkiem PTTK z Dyrektorem Wiesławem
Cichym oraz prezesi Spółek PTTK:

- „Bieszczadzkie Schroniska i Hotele PTTK”
Józef Szymbara
- „Schroniska i Hotele PTTK „Karpaty”
Jerzy Kalarus z oraz
- Kierownicy obiektów PTTK na Przehybie,
Zajazd w Rytrze i na Łabowskiej Hali.
- Krynicka Grupa GOPR

Spotkania Zarządu Głównego PTTK z Zarządem
Oddziału „Beskid”

Życzenia i pamiątki otrzymane z okazji 100-lecia Oddziału „Beskid”

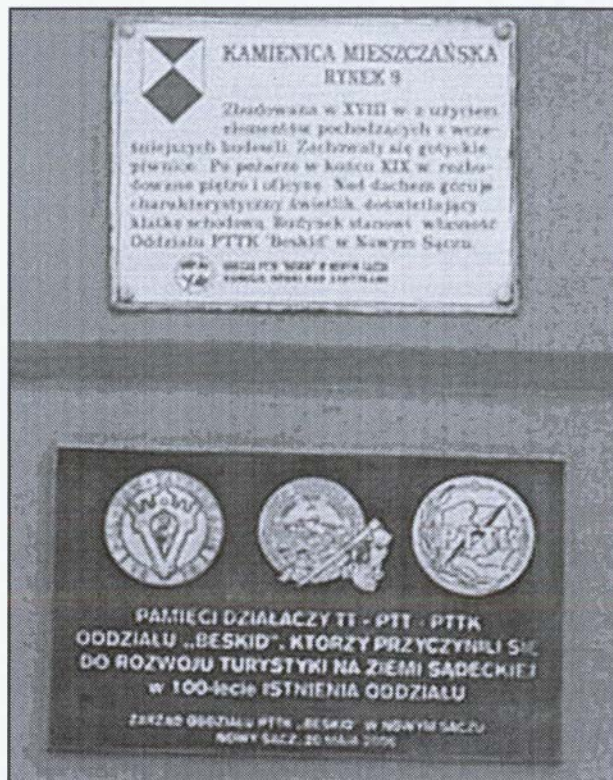
Serdecznie dziękujemy za wszystkie życzenia i upominki, zostaną one zachowane w naszych zbiorach biblioteki, poradni krajoznawczej, wystroju naszego lokalu i archiwum.

- Prezydent Miasta Nowego Sącza Józef Antoni Wiktor – grawerton z wyrazami uznania
- Starosta Nowosądecki Jan Golonka – grawerton z gratulacjami i życzeniami
- Sejmik Województwa Małopolskiego – życzenia
- PTTK Zarząd Główny Prezes ZG Lech Drożdżyński, Sekretarz Andrzej Gordon – gratulacje, podziękowanie i życzenia – dyplom i zegar osadzony w kamieniu
- PTTK Zarząd Główny Komisja Turystyki Górskiej, Przewodniczący Jerzy Gajewski, Sekretarz Andrzej Matuszczyk – gratulacje i życzenia – dyplom
- PTTK Zarząd Główny Komisja Turystyki Narciarskiej - Przewodniczący KTN ZG Andrzej Stróżecki – życzenia i gratulacje
- PTTK Zarząd Główny Rady ds. Turystyki Osób Niepełnosprawnych Przewodnicząca Rady Maria Maranda – gratulacje i życzenia
- Oddziały PTTK
 - Bielsko-Biała – życzenia i książka „Bielsko-Biała i okolice”
 - Bochnia – gratulacje i życzenia – dyplom oraz książka „Bochnia - przewodnik po mieście”
 - Cieszyn – gratulacje i życzenia, dyplom oraz książka „Szlacheckie siedziby na Śląsku Cieszyńskim”
 - Częstochowa – książka „Skarby Jury krakowsko-częstochowskiej”
 - Gorlice – gratulacje i życzenia – list gratulacyjny
 - Gorlice – Komisja Rewizyjna - życzenia
 - Katowice – życzenia
 - Katowice - Oddział Zakładowy PTTK „Baildon” – gratulacje i życzenia oraz książka „Wspólnie tworzyliśmy tę już 50-letnią historię”
 - Oddział PTTK przy Grupie Kęty S.A. – życzenia
 - Kraków – książka „Atlas okolic Krakowa” i obraz z Wawelem
 - Kraków Oddział Wojskowy – gratulacje i życzenia
 - Krynica – flakon
- Lublin – gratulacje
- Nowy Targ – lampa
- Poznań – gratulacje
- Rabka – grawerton
- Rzeszów – życzenia i książka „Niedaleko od Rzeszowa” oraz „Wędrowiec małopolski” (4 egz.)
- Siedlce – życzenia
- Sosnowiec – książka „Sosnowiec - przewodnik po mieście”
- Szczawnica – rzeźba górała
- Tarnowskie Góry – życzenia i ciupaga
- Tarnów – rzeźba
- Oddział Stołeczny PTTK Warszawa – gratulacje i życzenia – Figurka żołnierza powstańca
- Zakopane – ciupaga
- Żywiec – gratulacje i życzenia – ciupaga oraz książki „Chronografia albo dziejopis żywiecki”, „Parki Narodowe świata”
- Koło PTTK w Piwnicznej – paprotka
- Spółka „Karpaty” w Nowym Sączu – projektor
- Samorząd Miasta i Gminy Piwniczna Zdrój – grawerton z gratulacjami
- NIT w Nowym Sączu - grawerton z wyrazami uznania i dyplom
- Sądecka Organizacja Turystyczna – puchar za zasługi dla turystyki
- Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Nowym Sączu – gratulacje i życzenia
- Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Nowym Sączu – gratulacje i życzenia
- OST Gromada – grawerton z wyrazami uznania

Goście Uroczystości Jubileuszowych na Przehybie

- Grupa Krynicka GOPR gawerton z wyrazami uznania
- Miesięcznik „Poznaj swój kraj” Warszawa – życzenia i dyplom
- Poseł na Sejm RP Anna Paluch – gratulacje i życzenia
- Siostry Niepokalanki z Jarostawia S.M. Bronisława i S.M. Eugenia - życzenia
- Krystyna Dulak Kulej – wiersze „Skoszony czas”
- Maria Lebdowiczowa – książki „Dawni Piwniczanie”, „Rzeka z miasteczkiem w tle”
- Wanda Łomnicka-Dulak – Życzenia i gratulacje oraz wybór wierszy „Wszystkie pory świtu” i „Zielonej łaski pełna”
- Tadeusz Ogórek – książka „Ziemia muzyńska”
- Barbara Paluchowa – wiersze „Moim górcom”
- Nela i Tytus Szlomek Członkowie Honorowi – życzenia i torba
- Elfyda Trybowska Członek Honorowy – Życzenia
- Janina i Zbigniew Twaróg – Członkowie Honorowi PTTK – życzenia
- Stanisława Wilomska - Fiedor – książka „Pejzaż dźwięków”
- Wiesław Wójcik – książka „Polski Słownik Biograficzny”
- Zbigniew Wyżga Członek Honorowy – życzenia

Tablica Pamiątkowa na budynku siedziby Oddziału PTTK „Beskid” Rynek 9

Uczestnicy Uroczystości Jubileuszowych pod Ratuszem

„100 lat zorganizowanej turystyki na Sądecczyźnie na tle stulecia Oddziału TT-PTT-PTTK „Beskid” w Nowym Sączu”

Wystawa „100 lat zorganizowanej turystyki na Sądecczyźnie na tle stulecia Oddziału TT-PTT-PTTK „Beskid” w Nowym Sączu” przygotowana przez mgr Magdalenę Kroh ukazała historię Oddziału od momentu jego powstania do dnia dzisiejszego. Członkowie Oddziału zawsze wiodli prym w ruchu turystycznym na naszym terenie. Materiały na wystawę pochodziły z bogatego archiwum naszego Oddziału.

W trzech salach Muzeum Okręgowego przy ul. Lwowskiej pomieszczono 1375 eksponatów, do których droga była oznakowana drogowskazami takimi, jak znakarze umieszczają na szlakach.

Wystawa była czynna 1,5 miesiąca co pozwoliło na zapoznanie się z nią szerokiemu ogółowi sympatyków turystyki.

Otwarcie wystawy w salach Muzeum Okręgowego

Z okazji 100-lecia Oddziału PTTK „Beskid” w Nowym Sączu

Homilia z Mszy Świętej na Przehybie

(21 maja 2006 r.)

Rok 2006 jest dla naszego Oddziału rokiem szczególnie wyjątkowym. W tym roku uroczymie obchodzimy 100-lecie naszego Oddziału PTTK „Beskid”. Wchodzimy w jubileuszowy rok z nadzieją i odpowiedzialnością za powierzoną nam przez poprzedników spuściznę historyczną, jak też i materialną - napisał na początku tego roku prezes naszego Oddziału kolega Adam Sobczyk.

Drodzy Bracia i Siostry - członkowie wielkiej Rodziny PTTK-owskiej, którą tworzymy.

Słowa naszego prezesa dopełniają się na naszych oczach. Dziś bowiem jesteśmy świadkami i jednocześnie uczestnikami tego wyjątkowego jubileuszu.

Z okazji tego jubileuszu mimo woli wracamy pamięcią do historii, do korzeni, do fundamentów tej instytucji, za której istnienie wszyscy bierzemy odpowiedzialność.

Najpierw nasze oczy skierujmy ku tej ziemi, z którą związane są nasze życiowe losy. Tu i teraz - w szczególny sposób dziękujemy Bogu za to piękn-

no jakim ubogacił sądecką ziemię. Ukłon w stronę tej beskidzkiej ziemi chcę wyrazić słowami wiersza autorstwa Władysława Lubaś:

*Ziemię moja sądecka, ukochanie ty moje,
Jeśli przyjdzie cię rzucić, jakże żałować ukoję?
Z pieśnią twoją się zrosła dusza moja od dziecka
Ukochanie ty moje, Ziemię! Ziemię Sądecka!*

W jubileuszowej chwili wędrujemy po wszystkich szlakach naszej Sądecczyzny i pozdrawiamy tych wszystkich, którzy te szlaki na przestrzeni minionego wieku przemierzali.

Zwyczajowo zatrzymujemy się przy kapliczkach przydrożnych i krzyżach stawianych na rozstajach dróg. Owe krzyże świadczyły nie tylko o tożsamości naszego ludu i jego kulturze, ale stawały się pierwszymi niemymi przewodnikami wskazującymi drogę zagubionym życiowo wędrowcom.

*Choćby Tobą Chryste Panie pogardziły obce ludy,
To na polskim łące chłop pokłoni się jak wprzódy.
Chłop postawi Bożą mękę u wrót drogi na rozstaju,*

Byś wyciągnął swoją rękę i błogostawił w naszym kraju.

Czytamy na przydrożnych krzyżach stojących na tutejszej ziemi.

W szczególności sposób dziś wspominamy tych wszystkich, którzy na przestrzeni minionych 100 lat tworzyli zręby tej organizacji turystycznej, która ma tak wielkie zasługi dla Polski, a dla naszej, sądeckiej ziemi, szczególnie.

Wczoraj przywołyaliśmy w pamięci wielkie postacie mijającego wieku. W różnoraki sposób dziękowaliśmy im za pracę i za turystyczny dorobek jaki nam zostawili.

Myślę jednak, że przy takiej okazji jak dzisiejsza trzeba cofnąć się jeszcze dalej, do źródeł, do czasów zaborów, nawet do pierwszej połowy XIX w. kiedy to nasi wielcy rodacy poczęli tworzyć nieformalne zręby dzisiejszych organizacji turystycznych.

By współczesne Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze mogło powstać, a później się ukorzenie potrzebna była najpierw tzw. praca organiczna. Kogo? Myślę, że trzeba przypomnieć przynajmniej niektórych z nich, a mianowicie:

1. Ks. Stanisława Staszica (1755-1826) - podróżnika, geologa, reformatora oświaty, twórcy kieleckiego okręgu przemysłowego. To właśnie on powiedział słowa: *Poznanie kraju to nie tylko rozrywka i przyjemność, ale i informacje niezbędne do prawidłowego kierowania życiem i gospodarką.*
2. Juliana Ursyna Niemcewicza (1758-1841) - powstańca insurekcji antycarskiej, zesłańca na Syberię, emigranta do Ameryki, a po Staszicu, prezesa Towarzystwa Przyjaciół Nauk, który talent literacki wykorzystał do opisu naszej ziemi, a czynił to wszystko wbrew woli zaborców.
3. Zgromadzenie wileńskich Filaretów (1820-1823) z Adamem Mickiewiczem i Tomaszem Zanem z Wilna, którego zasadniczym celem było - poznanie ludu, jego historii, kultury i folkloru.
4. Wincentego Pola (1807-1872) - geografa, poety, patrioty (choć rodzice jego nie byli Polakami), nauczyciela młodych badaczy ziemi ojczyściej. Ponieważ jego wycieczki z młodzieżą w Tatry uznano za spisek, dlatego pozbawiono go katedry profesora geografii na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.
5. Oskara Kolberga (1814-1890) - do dziś najwybitniejszego znawcy polskiego folkloru, wędrowca i autora wielotomowego: *Lud.. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce.*

W tym czasie, gdy wspomniane osoby kładły

podwaliny polskiej kultury, Polska jęczała w okowach niewoli narodowej. Naród z bólem i z bezsilnością przeżywał upadek powstań: listopadowego, krakowskiego, styczniowego. Ze smutkiem patrzył na antypolski Kulturkampf, na założoną w Poznaniu Hakerkę w celu germanizacji ziem polskich, na masowe zsyłki na Sybir, kasację instytucji katolickich, w tym licznych klasztorów, zabór mienia należącego do Polaków, zakaz używania polskiej mowy, ucisk szkoły, eliminowanie z podręczników historii, religii oraz branki do zaborczego wojska.

W tak niezwykle trudnych warunkach poczęły powstawać pierwsze polskie stowarzyszenia sportowe, dobroczynne i turystyczno-krajoznawcze. Były one jedynymi organizacjami tolerowanymi przez zaborców.

W tym czasie i w takich warunkach potrzebę stworzenia polskiej organizacji turystycznej dostrzegali między innymi: W. Pol, A. Tetmajer, ks. J. Stolarczyk, lekarz Tytus Chałubiński, Ludwik Eichborn - właściciel Zakopanego, Józef Szalay (właściciel Szczawnicy), hrabiowie Eustachy Sanguszko, Stefan Zamoyski, Andrzej Potocki, a także inni światli ludzie tamtej epoki.

Wreszcie w dniu 3 sierpnia 1873 r. powstało Towarzystwo Tatrzańskie. Miało ono na celu szerzenie wiedzy o górach, ochronę folkloru góralskiego i utworzenie muzeum tatrzańskie dla badań geologicznych i speleologicznych. Z czasem te cele były realizowane poprzez liczne publikacje o ochronie przyrody, pasterstwie i o historycznym nazewnictwie górskim. Odtąd, tj. od 1874 r., poczęto budować schroniska górskie od Morskiego Oka poczynając, by w 1939 r. można było cieszyć się już 145 obiektami, a w nich korzystać z 4,5 tysięcy miejsc noclegowych.

Msza św. na Przehybie

Pierwsze wędrówki w Tatry pod wodzą Chałubińskiego i Sabały miały oprawę zupełnie inną niż dziś, możemy sobie wyobrazić. Były one organizowane bardzo hucznie z udziałem kapeli, a kończyły się przy wieczornych watach ze śpiewem, opowiadaniem legend, taternicką wspinaczką i narciarstwem.

Wśród owych pokoleń taterników wspomnijmy chociażby urodzonego w 1867 r. na Podlasiu, w rodzinie powstańców listopadowych i styczniowych legendarnego generała Mariusza Zaruskiego. On to po ukończeniu gimnazjum w Kamieńcu Podolskim oraz po różnych i skomplikowanych kolejach swego losu, zaliczył w Archangielsku Szkołę Morską. Przez pewien czas pływał po wielu oceanach, by wreszcie w Krakowie ukończyć malarstwo. Ostatecznie osiadł w Zakopanem, organizując tam turystykę górską, czyli szkolił przewodników i ratował zaginionych turystów w górach. W roku 1909, tuż po tragicznej śmierci Karłowicza pod Małym Kościelcem, założył TOPR. Został zamęczony 8 kwietnia 1941 r. na Wschodzie. Jego prochy powróciły na Pęksowy Brzyzek w Zakopanem dopiero 11 listopada 1997 r. Tenże Zaruski, umierając, napisał: *Gdy stanę przed św. Piotrem, a ten zapyta jak mnie trzeba zameldować, odpowiem: łamałem wrzeciędze niewoli, prowadziłem Polaków w góry i nad morze, ażeby stali się twardzi jak granit, a dusze mieli czyste i głębokie jak morze.*

Dorobek owego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego był imponujący. Do 1938 r. wyznakowało 4 717 km szlaków górskich. Ponadto ustanowiło Górską Odznakę Turystyczną.

W tym kontekście stawiamy pytanie: dlaczego ludzie chodzą po górach, dlaczego wędrują po szlakach i po co zdobywają szczyty? Odpowiedź na to pytanie dał poeta Antoni Malczewski, który w 1818 r. jako jeden z pierwszych wszedł na Mont Blanc. Powiedział on, że motorem jego wyprawy na najwyższy szczyt Europy była ciekawość i przyjemność *zrobienia czegoś, czego się nie robi codziennie.*

Myślę, że motorem nie tylko jego górskiej wspinaczki, ale celem wszystkich wędrujących po górach była i nadal jest owa ciekawość i przyjemność *zrobienia czegoś czego się nie robi codziennie.*

Drugim wielkim poprzednikiem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego było Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. To ono wykuwało duchową ojczyznę dla Polaków, zwłaszcza w zaborze rosyjskim. W scalaniu ruchów turystyczno-krajoznawczych Kongresówki najbardziej zasłużył się skromny urzędnik kolei warszawsko-wiedeńskiej

Aleksander Ludwik Janowski (1866-1944). On to widząc zamek w Ogrodzieńcu w 1885 r., napisał: *Miliony Polaków kraju swego nie zna, a powinno kraj znać, by tym goręcej go kochać i szanować. Poczucie miłości i dumy narodowej można i trzeba wykrzesać w milionach, które muszą znać swój kraj.*

Obraz owych ruin zamkowych usytuowanych na urwistych skałach Ogrodzieńca stał się niebawem symbolem znaku powstałego w 1906 r. w Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Opieka na pomnikami historycznymi, osobliwościami przyrody, zbieranie wiadomości krajoznawczych i zbiorów naukowych, organizowanie wycieczek po kraju, urządzenie wystaw i konkursów krajoznawczych, wydawanie „Ziemi”, „Roczników krajoznawczych”, „Orlego Lotu”, budowa 48. schronisk turystycznych - wypełniała czas członków Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Statut Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego został zarejestrowany w 1935 r., ale faktyczna integracja Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego nastąpiła dopiero 17 grudnia 1950 r. Tę datę przyjmuje się jako narodziny dzisiejszego PTTK.

Dziś, świętując 100-lecie Oddziału „PTTK „Beskid” w Nowym Sączu, wspominamy historyczne fakty i zaistniałe wydarzenia. Jednak za-trzymajmy się - przede wszystkim - na naszym terenie i na tych ludziach, którzy sądecki Oddział tworzyli. To: Kazimierz Sosnowski - autor licznych przewodników, Ignacy Król - współtwórca rozwoju Sportu Narciarskiego, Błażej Sławomirski, Antoni Lenczowski, Franciszek Wzorek, Wojciech Janczy a także inni. W okresie międzywojennym naszemu Oddziałowi prezesował Feliks Rapf, dzięki którego energii i inicjatywie zagospodarowano cały teren Sądeckizny tak pod kątem sieci szlaków turystycznych, jak również schronów i schronisk, z których to najważniejsze - tu na Przehybie - powstało dzięki ogromnemu uporowi i wytrwałości wielu osób.

Po wojnie do odbudowy zniszczonego zagospodarowania turystycznego włączył się, między innymi, przybyły z Gorlic młody nauczyciel Witold Tokarski. I tu wspomnieć trzeba kolejnych ludzi, którzy odcisnęli swoje piętno na turystycznym krajobrazie sądeckiej ziemi. Myślę o wielu, a wśród nich o dwóch braciach: Marianie i Karolu Moszyckich, których znałem osobiście. Dzisiaj przed naszymi oczyma przesuwają się ich zamierzenia i osiągnięcia, założenia i sukcesy. Myślmy o tych, którym poświęcone były pierwsze strony gazet, ale i o tych

prostyh pracowników różnych agend turystycznych, o tych, których spotykaliśmy przy wytyczaniu szlaków i ich znakowaniu, o kierownikach schronisk, a także o skromnych pracownikach turystycznego zaplecza.

Myślmy o ludziach tworzących sztab i ludziach pierwszego natarcia, którzy swym zaangażowaniem, oddaniem turystycznej idei, przewodnickim umiejętnościom kształtowali obraz sądeckiej turystyki oraz tworzyli wizerunek sądeckiego, czyli - Naszego - Oddziału PTTK.

Tych, którzy już odeszli do innej, lepszej rzeczywistości, na tym wspinałym, a jednocześnie na naturalnym ołtarzu zbudowanym w tej nietypowej scenerii gór Beskidu Sądeckiego polecamy Bożemu Miłosierdziu. Prosić Je będziemy, by darował im i nam wszelkie niedociągnięcia, zwłaszcza te, z po-

wodu których nie zawsze udało się doprowadzić do celu tych, którzy nam bezgranicznie zawierzyli.

Przeto naszym podstawowym obowiązkiem jest modlić się za tych, którzy pozostawili po sobie to bogate dziedzictwo i z kolei nam je przekazali. Boże! Iluż ich było?! Iluż z nich już stąd odeszło tylko dlatego, by po tamtej stronie życia - już po niebieskich szlakach - oprowadzać, jak wierzymy, kolejne grupy ludzi, które wciąż tam nadciągają.

Myślę, że trzeba się modlić także za nas, za siebie, czyli jeden za drugiego, byśmy tę schedę - to wielkie stuletnie dziedzictwo - zachowali i z godnością przekazali tym, którzy po nas przyjdą i od nas to dziedzictwo przejmą. Amen.

*kapelan Oddziału PTTK „Beskid” w Nowym Sączu
ks. Andrzej Jedynak*

Stuletni wkład Oddziału „Beskid” Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Nowym Sączu w rozwój turystyki na sądeczyźnie 1906-2006

Z kart historii Oddziału lata 1906-1956

Co roku na Sądeczyznę przybywało i przybywa wielu turystów, wczasowiczów czy kuracjuszy, a turystyka została tu uznana za podstawowy czynnik rozwoju całego regionu.

Ziemia Sądecka pozostaje jednym z najpiękniejszych i najciekawszych regionów całego kraju. Wpływ na to ma urozmaicony krajobraz beskidzkich szczytów z rzecznyimi przełomami, liczne zabytki, kultywowane tradycje kultury ludowej, a także bogactwo walorów leczniczo – wypoczynkowych.

Spotkanie na Przehybie

Biorąc pod uwagę powyższe i posiadane materiały archiwalne informujące o wkładzie Oddziału „Beskid” w Nowym Sączu w rozwój turystyki na Sądeczyźnie rok 2006 został w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym Oddział „Beskid” w Nowym Sączu ogłoszony Jubileuszowym rokiem 100-lecia TT - PTT - PTTK.

Przez cały rok odbywają się i będą się odbywać wszystkie imprezy turystyczne nawiązujące do upamiętnienia 100-lecia powstania naszego Towarzystwa.

Główne uroczystości zaplanowano na miesiąc maj, czyli miesiąc, w którym powołano przed stu laty do życia w Nowym Sączu organizację stricte turystyczną, która w swoim założeniu miała rozwój planowej i celowej turystyki propagowanej przede wszystkim w środowisku młodzieży szkolnej.

Powołanie Towarzystwa Turystycznego i jego działalność do 1914 r.

Myśl powołania wspomnianej organizacji, która w sposób zorganizowany zajmie się turystyką i krajoznawstwem powstała już w pierwszych latach XX wieku w środowisku nowosądeckich nauczycieli

gimnazjum im. Jana Długosza w Nowym Sączu.

Inicjatywa powołania takiej organizacji znalazła poparcie wśród miejscowych entuzjastów wędrówek górskich dopiero na początku 1906 roku, kiedy to powołano czternastoosobowy Komitet Założycielski organizacji turystycznej, którego przewodniczącym został prof. Antoni Lenczowski. Członkowie Komitetu – profesorowie szkół średnich z racji swego zawodu byli w stałym kontakcie z młodzieżą i potrafili w szczególny sposób docenić wielorakie walory turystyki, w tym: wychowawcze, poznawcze, a szczególnie zdrowotne.

Członkowie wspomnianego Komitetu Założycielskiego między innymi: prof. Antoni Lenczowski – przewodniczący, prof. Ignacy Król - z-ca przewodniczącego oraz Błażej Sławomirski, Bronisław Kryczyński, prof. Kazimierz Sosnowski, którzy znani już byli jako członkowie Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych oraz jako aktywni członkowie Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w dniu 11 kwietnia 1906 roku ogłosili odezwę do społeczeństwa sądeckiego, w której informowali o konieczności powołania na tym terenie organizacji turystycznej.

Między innymi Odezwa ta głosiła *„...Komu choć ze słyszenia znane są piękności przyrody, jako też bogactwa historycznych zabytków tego zakątka naszej ziemi, którą obejmujemy nazwą Sądeckizny, ten zrozumie natychmiast, dlaczego właśnie Nowy Sącz nadaje się na takie ognisko turystycznego ruchu. Zwracamy się tedy z gorącą prośbą i wezwaniem do wszystkich ludzi dobrej woli i kraj ojczysty miłujących, by myśli naszej nie dali zginąć w zaczątku. Pamiętajmy, że jak wszędzie tak i tutaj jak najliczniejsze zespolenie się choćby drobnych sił i grosza stwarza potęgę i kapitał procentujący się lichwą na rachunek przyszłości. Zapisujcie się więc tłumnie do Towarzystwa „Beskid”...”*

Na efekty nie trzeba było długo czekać w krótkim czasie na Odezwę odpowiedziało 47 osób, które były obecne na pierwszym Walnym Zgromadzeniu Towarzystwa Turystycznego „Beskid”, odbytym 24 maja 1906 roku.

Zgromadzenie to przyjęło opracowany wcześniej statut określający jasno zasadnicze zadania nowotworzonego Towarzystwa.

Dokument ten zawierał podstawowe cele działalności powstałej organizacji, a w szczególności:

1. zwiedzanie i badanie Beskidu Zachodniego, a szczególnie Sądeckizny, Tatr i Spiszu oraz rozpowszechnianie zebranych wiadomości
2. umożliwianie i ułatwianie młodzieży zapoznania się z tymi częściami naszego kraju,
3. rozbudzanie pośród społeczeństwa zamiłowania

do wycieczek w te części kraju naszego i ułatwianie ich przez zakładanie odpowiednich stacji turystycznych i schronisk,

4. wydawanie przewodników po Beskidzie, a przede wszystkim po Sądeckiznie.¹⁾

Kolejnym zrealizowanym punktem wspomnianego Walnego Zgromadzenia TT „Beskid” było wybranie nowego przewodniczącego Towarzystwa, którym został Fryderyk August hr. Breza i wiceprzewodniczącego, którym został prof. Antoni Lenczowski.

Wyłoniono także organ zarządzający zwany Wydziałem, w skład którego weszło 9 członków, m.in. dr Władysław Pec, prof. Ignacy Król, prof. Kazimierz Sosnowski oraz 4 zastępców członków Wydziału, a także Komisję Kontrolującą.²⁾

W oparciu o dokumenty, które posiada Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Beskid” w Nowym Sączu nowo wybrany Zarząd bardzo szybko przystąpił do pracy rozwiązując wiele podstawowych problemów, które napotkał na początku swojej działalności, takie jak: regularne płacenie składek członkowskich, wynajęcie lokalu na stałą siedzibę Towarzystwa, czy przygotowanie wycieczek górskich.

Pierwszą odnotowaną realizacją zamierzonych celów było zorganizowanie wycieczki górskiej trasą: Piwniczna - Radziejowa - Hala Konieczna - Rytro odbytej 1 lipca 1906 roku, a prowadził ją prof. Antoni Lenczowski. Choć ilość uczestników nie była imponująca, bo wzięło w niej udział tylko 7 osób, jednak jak zanotowano we wspomnieniach była to wyprawa udana. Kolejne wycieczki miały już o wiele większą frekwencję i były organizowane nie tylko w pasmo Radziejowej ale także w Tatry.

Równolegle z działalnością turystyczną Towarzystwa Turystycznego „Beskid” w N. Sączu toczyły się rozmowy z istniejącym od 1873 r. Towarzystwem Tatrzańskim z siedzibą w Krakowie na temat przystąpienia Towarzystwa Turystycznego „Beskid” na prawach Oddziału do Towarzystwa Tatrzańskiego.

Rozmowy na temat połączenia trwały od lipca 1906 r. do grudnia 1907 r. W czasie tym dyskutowano nie tylko o przystąpieniu „Beskidu” do Towarzystwa Tatrzańskiego, ale także na temat połączenia lub przyłączenia Oddziału Pienińskiego do TT.

Nie dopracowano się jednak jednomyślnych zasad i uwarunkowań statutowych, które dałyby możliwość przyłączenia Oddziału Pienińskiego wobec czego Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie „Beskidu”, które odbyło się w dniu 8.XII.1907 r. na

wniosek sekretarza TT – Józefa Kupczyka podjęło uchwałę o przekształceniu Towarzystwa Turystycznego „Beskid” w Oddział „Beskid” Towarzystwa Tatrzańskiego.

Po przesłaniu w/w uchwały do Krakowa – Walne Zgromadzenie Towarzystwa Tatrzańskiego w Krakowie w dniu 22.II.1908 r. jednogłośnie przyjęło wniosek postawiony przez Kazimierza Sosnowskiego – sekretarza Towarzystwa Turystycznego „Beskid” o powołaniu Oddziału „Beskid” Towarzystwa Tatrzańskiego z siedzibą w Nowym Sączu na tych samych zasadach jak dotychczasowe oddziały.

Wraz z finalizowaniem spraw organizacyjnych związanych z przystąpieniem Wydziału „Beskid” do Towarzystwa Tatrzańskiego prowadzona była głównie działalność „Beskidu” związana z przygotowaniem i odbyciem kilku wycieczek górskich dla członków Towarzystwa. Ilość uczestników i liczba wycieczek była różna, a zależała prawdopodobnie od celu wyprawy np. w 1907 r. zorganizowano łącznie 18 takich wycieczek.

Na uwagę zasługuje fakt, że wyróżniającymi przewodnikami tych wypraw byli aktywni członkowie Wydziału „Beskid” w osobach: Kazimierz Sosnowski, Józef Kupczyk i Antoni Lenczowski.

W następnych latach aktywność zorganizowanych wycieczek była różna i zależała od ilości chętnych członków w uczestniczeniu w zaplanowanych wyjściach.

Należy w tym miejscu podkreślić, że rozpoczęta działalność Zarządu Towarzystwa Turystycznego „Beskid” w kierunku organizowania wycieczek górskich stanowiła podwaliny powołania w późniejszym okresie Komisji Turystyki Górskiej.

Ważnym osiągnięciem organizacyjnym „Beskidu” w latach 1906–1908 było utworzenie w 1907 roku sekcji narciarskiej. Głównym propagatorem powstania i rozwoju narciarstwa na terenie działania „Beskidu” był członek Zarządu – Ignacy Król, ale kierownictwo powołaną sekcją powierzono Romanowi Gdeszowi.

Sekcja ta bardzo szybko rozwinęła swoją działalność i została przodującą sekcją w kraju w dziedzinie organizacji kursów narciarskich. Przeprowadzono bezpłatny kurs dla młodzieży szkolnej, który cieszył się dużym zainteresowaniem, a co roku odbywały się w zimie wycieczki narciarskie w Beskid Sądecki.

Innym ważnym zadaniem podejmowanym w tym okresie przez Wydział „Beskid” było wyznaczanie szlaków turystycznych, które miały zapewnić

bezpieczeństwo poruszania się turystów w górach. Zabiegał o to przede wszystkim prof. Kazimierz Sosnowski, który prowadząc wiele wycieczek w tym czasie zdawał sobie sprawę z niebezpieczeństwa jakie może spotkać turystów na drodze nie oznakowanej i nie przetartej.

Pierwsze wytrasowanie ścieżki turystycznej z Piwnicznej doliną potoku Czercz do Białej Wody wykonano w roku 1907. W kolejnych latach wytyczono drogę z Rytra na Przehybę i do Szlachtowej, a w 1910 r. dzięki zaangażowaniu się w tę pracę zespołu działaczy, członkowie „Beskidu” wyznaczili pięć nowych dróg wprowadzając zmiany w ich wyglądzie tzn. w celu uzyskania lepszej widoczności szczególnie w nocy dodano do zasadniczego koloru (żółty, czerwony, niebieski) pasek biały.⁴⁾

Przy wykonywaniu nowych szlaków czy pracach renowacyjnych szlaków już istniejących członkowie Wydziału napotykali na częste ich niszczenie oraz spotykali się z niechęcią miejscowej ludności na tego typu prace znakarskie. Aby tego uniknąć w przyszłości po wielu dyskusjach na posiedzeniach Wydziału zdecydowano - odwołując się do uczuć religijnych ludności tam zamieszkałej - umieszczać na metalowych tablicach ze znakami szlaków wizerunek Matki Boskiej Częstochowskiej, co dało w niedługim czasie zamierzony skutek.⁵⁾

Rozwój turystyki, narciarstwa i szlakowania ścieżek turystycznych miał wpływ na potrzebę wydania przewodnika beskidzkiego ze szczególnym uwzględnieniem powiatu nowosądeckiego.⁶⁾

Pod koniec 1909 roku Wydział Towarzystwa Tatrzańskiego „Beskid” podjął decyzję, aby napisanie wspomnianego przewodnika powierzyć prof. Kazimierzowi Sosnowskiemu, który w tym czasie pełnił również funkcję delegata w Towarzystwie Tatrzańskim w Krakowie.

Napisanie takiego przewodnika uważano za pionierskie dzieło, ponieważ miał to być pierwszy taki przewodnik w polskiej turystyce.

Zgoda Kazimierza Sosnowskiego na opracowanie tego dzieła nastąpiła niemal zaraz po złożeniu mu propozycji i bardzo szybko autor przystąpił do zbierania materiałów.

Przewodnik po Beskidzie Zachodnim od Krynicy po Wisłę łącznie z Pieninami i terenami narciarskimi ukazał się drukiem w czerwcu 1914 r. wydany nakładem TT „Beskid” w języku polskim i otwierał przed rodzimym turystą niedocenione dotychczas partie Beskidów.⁷⁾

Wysoka wartość Przewodnika po Beskidzie

Zachodnim – została potwierdzona jego aktualnością w długim czasie, co pozwoliło, że wychowywały się na nim całe pokolenia polskich turystów, a wznowienie poszerzonego i poprawionego ukazało się w 1926 r. natomiast w 1930 r. wyszło trzecie wydanie w dwóch tomach.

Działalność PTT „Beskid” w okresie międzywojennym

W okresie od wybuchu I wojny światowej aż do jej zakończenia (1914 - 1918) aktywność Towarzystwa Tatrzańskiego „Beskid” w Nowym Sączu całkowicie ustała.

W okresie tym nie odbyło się żadne posiedzenie Wydziału i nie podjęto żadnych działań na rzecz Towarzystwa.

Trudności lat I wojny światowej chociaż uniemożliwiły „Beskidowi” prowadzenie zorganizowanej działalności to nie wykorzeniły u jego najbardziej ideowych członków nawyków troski o zagrożony dorobek materialny i organizacyjny Towarzystwa.⁸⁾

Dlatego kiedy warunki pozwoliły działacze Towarzystwa z aktualnym prezesem Oddziału „Beskid” Henrykiem Suchankiem rozpoczęli kontrolę stanu szlaków turystycznych i ich oznakowanie.

Warto tu zaznaczyć, że po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. działalność Towarzystwa Tatrzańskiego została oparta na nowych zasadach organizacyjnych, tj. w 1919 r. przyjęto nazwę Polskie Towarzystwa Tatrzańskie, którą to nazwę zatwierdzono w 1922 r.⁹⁾

Zmiana ta wymagała opracowania i przyjęcia projektu nowego statutu, który przyjęto w dniu 10 grudnia 1922 r. na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

W 1923 r. Oddział „Beskid” w Nowym Sączu zgodnie z decyzją Walnego Zgromadzenia Delegatów PTT objął swoją działalnością teren pięciu powiatów, tj. nowosądeckiego, limanowskiego, grybowskiego, gorlickiego i jasielskiego.

W połowie lat dwudziestych XX wieku nowosądecki „Beskid” oceniany był jako Oddział działający niezwykle sprawnie i efektywnie. Jednym ze wspomnianych działań było utworzenie w dniu 18.X.1924 r. Koła PTT w Krynicy, które rozpoczęło prężną działalność w całym tym okresie.

Oddział „Beskid” w Nowym Sączu w dalszym ciągu kontynuował w okresie międzywojennym propagowanie zorganizowanej turystyki górskiej na terenach, gdzie miała szanse się zakorzenić

i przygotowywał grunt do założenia kół PTT w powiecie grybowskim i gorlickim.

Starania Oddziału „Beskid” zakończyły się utworzeniem w 1932 r. Koła PTT w Grybowie. Podobne starania o utworzenie koła PTT w Gorlicach nie przyniosły zamierzonego rezultatu.

Natomiast do utworzenia Koła PTT doszło w Starym Sączu w dniu 8.IV.1938 r., jednak do wybuchu II wojny światowej nie zdążyło rozwinąć szerszej działalności.

Zasadniczym problemem w działalności Oddziału „Beskid” w Nowym Sączu w okresie międzywojennym była konieczność odnowienia znaków turystycznych na szlakach Beskidu Sądeckiego. Głównym inicjatorem tego zadania był prof. Feliks Rapf, który w latach 1922 - 1924 dokonał lustracji istniejących szlaków i zaproponował odnowienie zniszczonych, a także wyznakowanie nowych tras turystycznych.

Objęcie w 1924 r. przez prof. Feliksa Rapfa funkcji przewodniczącego Zarządu zapoczątkowała wiele znaczących osiągnięć PTT, które stało się organizacją atrakcyjną dla wielu różnych środowisk społecznych Sądeczyny.¹⁰⁾

Ambicją Oddziału „Beskid” było nie tylko odnawianie dawnych szlaków, ale wyznaczenie na terenie Beskidu Sądeckiego odcinka Głównego Szlaku Beskidzkiego.

Projekt tego szlaku, który przebiegał od Ustroń do Krynicy opracował Kazimierz Sosnowski w 1923 r., co potwierdziła Komisja dla Robót w Górach Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Sądecki Oddział „Beskid” wykonał część Głównego Szlaku Beskidzkiego od Krynicy do Krościenka w latach 1924 do 1929.¹¹⁾

Główny Szlak Beskidzki znakowano na całej jego długości po raz pierwszy systemem trójpaskowym zgodnie z sugestią Kazimierza Sosnowskiego i prof. Feliksa Rapfa – paskiem czerwonym między dwoma paskami białymi. Nie był to jedyny szlak jaki Oddział „Beskid” we wspomnianych latach wyznaczył.

Przed wybuchem II wojny światowej, czyli w roku 1939 długość szlaków turystycznych w Beskidzie Sądeckim wynosiła około 280 km.

Od momentu rozpoczęcia i realizacji jednego z najważniejszych zadań Oddziału tj. propagowania i organizowania wielu wycieczek w góry przewijała się myśl związana z budową bazy noclegowej na szlakach turystycznych. Rozmowy dotyczące pozyskania terenów na budowę schroniska na Prze-

hybie zaczęto prowadzić jeszcze przed 1914 r., ale bezskutecznie. Sprawa budowy powróciła w okresie międzywojennym, kiedy to rozmawiano i z właścicielem terenów leśnych hrabią Stadnickim czy z ludnością pochodzenia łemkowskiego właścicielami hali Przehyba.

Sprawa została rozwiązana dopiero wtedy, kiedy udało się przekonać hr. Stadnickiego do odsprzedania kilkunastu metrów parceli w lesie na południowym stoku hali.

Nastąpiło to w marcu 1936 r. i od tej chwili datuje się prace związane z projektowaniem i wykonaniem budynku schroniska.

W pierwszym okresie 1936 r. prace budowlane z uwagi na dość wczesną zimę dotyczyły tylko wykonania wykopu pod fundamenty i postawienia drewnianego baraku.¹²⁾

Prace budowlane ruszyły pełną parą na początku lipca 1937 r. po ostatecznych uzgodnieniach projektu, którego autorem był inż. Kazimierz Kulczyński. Wybudowany obiekt w stanie surowym i częściowo wyposażony dla potrzeb turystów oddano do użytku w listopadzie 1937 r. Zarząd Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Oddział „Beskid” w Nowym Sączu oceniając wykorzystanie budynku na przełomie lat 1937/38 stwierdził, że schronisko usytuowane w węzłowym punkcie Pasma Radziejowej służyło noclegiem 318 narciarzom, co tylko potwierdziło trafność wyboru miejsca jego budowy.¹³⁾

18 marca 1938 r. Zarząd „Beskidu” podjął jednomyślną uchwałę, aby zwrócić się do prof. Kazimierza Sosnowskiego o wyrażenie zgody na nazwanie jego imieniem schroniska na Przehybie. Profesor propozycję „Beskidu” przyjął z wdzięcznością, co potwierdził listem wysłanym do Zarządu w dniu 23 marca 1938 r.¹⁴⁾

Ostateczną uchwałę w sprawie nadania imienia prof. Kazimierza Sosnowskiego schronisku na Przehybie podjął Walny Zjazd Delegatów Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w dniu 8 maja 1938 r. w Żywcu.¹⁵⁾

Podsumowując działalność „Beskidu” w okresie międzywojennym nie sposób pominąć działalność wydawniczą map i przewodników. Głównym autorem tych ostatnich był przewodniczący Oddziału „Beskid” prof. Feliks Rapf, który w 1933 r. wydał przewodnik „Park Narodowy w Pieninach” ilustrowany mapką oraz mapę Pienin wykonaną w skali 1:30000. Również członkowie Oddziału zajmowali się działalnością publicystyczną.

Prof. Rapf i inni członkowie Zarządu zamieszczyli liczne artykuły związane z turystyką w „Wier-

chach”, „Przeglądzie Turystycznym”, „Turyści w Polsce” i innych.

Okupacja, a działalność PTT Oddział „Beskid”

Jedyną informacją z tego okresu, a dotyczącą działalności Oddziału „Beskid” był protokół z posiedzenia Zarządu Oddziału PTT „Beskid” z 22.V.1945 r. w którym informowano, że Oddział „Beskid” był nieczynny z powodu okupacji niemieckiej od 25 sierpnia 1939 r. do 23 kwietnia 1945 r.

Jesienią 1940 r. okupanci ogłosili rozwiązanie wszelkich polskich towarzystw, a władze niemieckie w Nowym Sączu przejęły majątek Towarzystwa PTT zgodnie z rozporządzeniem Generalnego Gubernatora.¹⁶⁾

Majątkiem Towarzystwa było przede wszystkim schronisko na Przehybie, które Niemcy powierzyli powiernictwu Aleksandra Bittnera - reichsdeutscha ze Starego Sącza.¹⁷⁾

Schronisko na Przehybie w okresie okupacji pod opieką Bittnera (w okresie międzywojennym członka PTT „Beskid”) było czynne, jednak ilość turystów zmalała w porównaniu z okresem międzywojennym. Odwiedzali je najczęściej turyści niemieccy.

Ruch turystyczny w górach Sądecczyzny w okresie okupacji z roku na rok malał, a Beskid Sądecki był przede wszystkim terenem przebywania i koncentracji oddziałów partyzanckich, którzy często odwiedzali również schronisko, traktując go jako miejsce chwilowego odpoczynku. Schronisko to było świadkiem wielu szkoleń, rozmów i spotkań, ale nie dotrwało do końca okupacji.

W grudniu 1944 roku w czasie oblawy na partyzantów zostało całkowicie strawione przez ogień i pozostały tylko ruiny.

Tak skończył się pierwszy okres świetności schroniska im. Kazimierza Sosnowskiego.

Lata powojenne, a działalność Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego

Pierwsze lata po zakończeniu II wojny światowej dla całego PTT jak i dla Oddziału „Beskid” w Nowym Sączu były ciężkie i polegały na odbudowie organizacyjnej Centrali Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego jak i poszczególnych Oddziałów.

Oddział „Beskid” próbował w krótkim czasie reaktywować swoją działalność i w tym celu odbyło się pierwsze posiedzenie Zarządu Oddziału w dniu 22 maja 1945 r.

Na kolejnym spotkaniu w dniu 16 czerwca 1945 r. prof. Rapf poinformował zebranych o wiel-

kości szkód wojennych powstałych w wyniku zniszczenia schroniska na Przehybie.

Również na tym posiedzeniu zarysowano skromny plan działania na najbliższy okres i dokonano wyboru ciał statutowych Oddziału, tj. Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Polubownego. Prezesem Zarządu Oddziału ponownie jednogłośnie wybrano prof. Feliksa Rapfa.¹⁷⁾

Podjęta uchwała dotycząca planu działania została wstrzymana na okres prawie dwóch lat z uwagi na trudności związane z rejestracją „Beskidu” jako stowarzyszenia.

Pismo informujące o zarejestrowaniu Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Oddziału Nowosądeckiego „Beskid” wpłynęło od Wojewody Krakowskiego w dniu 18 lutego 1948 r.

Mimo braku rejestracji odbyło się w dniu 1 czerwca 1947 r. Walne Zgromadzenie członków Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Oddziału „Beskid”, na którym to prof. Rapf zarysował ponownie program działania Oddziału idący przede wszystkim w kierunku odnowienia znakowania zniszczonych szlaków turystycznych, adaptację nowego lokalu na siedzibę Towarzystwa przy ul. Długosza 11 oraz skatalogowania biblioteki Beskidu.¹⁸⁾

Jak wykazują dane zamieszczone w kronice prof. Rapfa znajdującej się w Archiwum Oddziału - działalność „Beskidu” w zakresie wyznaczania i odnawiania szlaków turystycznych była w tych latach niezwykle efektywna, gdyż w okresie od 1947 - 1950 odnowiono lub wyznakowano 268 km szlaków, umieszczając przy nich tablice orientacyjne i drogowskazy.¹⁸⁾

Mniej efektywna była natomiast działalność Oddziału dotycząca budowy nowego schroniska na Przehybie. Pomimo kilku wizji lokalnych na Hali Przehyba związanej z lokalizacją nowego schroniska nie ustalono miejsca na budowę i do końca lat czterdziestych nie rozpoczęto budowy tak potrzebnego obiektu noclegowego w Beskidzie Sądeckim.

Chociaż lata powojenne należały do najtrudniejszych okresów działalności „Beskidu” to jednak osiągnięcia Oddziału w kierunku rozwoju turystyki były konkretne i godne uwagi.

Do osiągnięć Oddziału w tym okresie należy zaliczyć rozwój organizowania wycieczek, którymi zajęła się tzw. Komisja wycieczkowa pod przewodnictwem prof. Witolda Tokarskiego.

W latach 1947 - 1950 zorganizowano w Beskidzie Sądeckim, Tatrach, Pieninach, Gorcach ogółem 100 wycieczek, w których uczestniczyło ponad 1500 turystów.

Ważnym zadaniem realizowanym w tym okresie przez „Beskid”, a związanym z organizacją wycieczek było popularyzowanie Górskiej Odznaki Turystycznej GOT.

GOT została wprowadzona na Zjeździe Delegatów PTT już 23 czerwca 1935 r. lecz jej rozpowszechnienie do lat wybuchu wojny było znikome. Wg dokumentów „Beskidu” na początku 1950 r. członkowie Oddziału zdobyli 53 odznaki, w tym 3 małe srebrne oraz 50 małych brązowych.

Do osiągnięć Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Oddział „Beskid” w Nowym Sączu w latach 1945 - 1950 należy zaliczyć w tym czasie wzrost liczby członków z 46 osób w 1945 r. do 188 osób w 1950 r., w związku z czym „Beskid” pod względem liczebności plasował się na trzynastym miejscu wśród wszystkich Oddziałów Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Polsce.

Interesująco przedstawiała się w Oddziale „Beskid” w omawianych latach działalność prelekcyjno - odczytowa połączona z projekcjami filmów turystycznych nakręconych przez prof. Feliksa Rapfa.

W latach międzywojennych w Polsce działały dwie organizacje turystyczne: Polskie Towarzystwo Tatrzańskie i Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, które w swoich założeniach dążyły do rozpowszechniania turystyki krajowej.

Wśród niektórych działaczy obu Towarzystw rodziła się idea stworzenia jednej organizacji turystycznej, która łączyłaby cele tych Towarzystw.

W lutym 1937 r. członkowie Oddziału Lwowskiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Zwrócili się do Zarządu Głównego PTT w Warszawie o przemianowanie PTT w Towarzystwo Ogólnoturystyczne, w celu rozszerzenia swojego działania.

Natomiast w roku 1936 na Zjeździe Delegatów w Krakowie Oddział Lwowski PTT wysunął wnioski o połączenie PTT z PTKraj. w „jeden wielki związek”. W Zjeździe tym z ramienia Oddziału PTT „Beskid” brali udział jako delegaci prof. Rapf i p. Denkiewicz.

Po dyskusji w czasie Zjazdu uznano połączenie za niemożliwe, ale powołano osobną komisję do rozpatrywania spraw połączenia obu Towarzystw. Na posiedzeniu Zarządu Głównego PTT w dniu 28 lutego 1937 r. przedstawiono wypracowane przez komisję wnioski, które wskazywały, że połączenie w tych warunkach jest niemożliwe.¹⁹⁾

Z dokumentów archiwum PTTK „Beskid” wynika dalej, że działacze Oddziału Lwowskiego PTT

popierani przez Oddział „Beskid” w Nowym Sączu doprowadzają na kolejnym Zjeździe Delegatów Zarządu Głównego PTT w Katowicach w maju 1937 r. do głosowania nad wnioskiem połączenia PTT i PTKraj. w jedno Towarzystwo. Wniosek jednak upadł większością głosów.

Do dawnej koncepcji połączenia PTT i PTK sprzed II wojny św. powrócono po Jubileuszu 75 – lecia PTT w 1948 r. W tym czasie została powołana Komisja Porozumiewawcza PTT i PTK, która na posiedzeniach w dniu 7 i 21 marca 1949 r. opracowała tzw. „Podstawy ideologiczne oraz zasady przyszłego statutu” pozostawiając zjazdowi delegatów obu Towarzystw ostateczne rozstrzygnięcie.²⁰⁾

Na Zjeździe Delegatów Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w dniu 15 maja 1949 r. w Zakopanem złożono równocześnie 2 wnioski, tj. Oddziału „Beskid” w Nowym Sączu i w Warszawie o połączeniu PTT i PTK.

Miesiąc później 16 czerwca 1949 r. w Olsztynie Zjazd Delegatów Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego uchwalił podjęcie kroków i przygotowanie wniosków zmierzających do połączenia tych Towarzystw.

Oddział „Beskid” w Nowym Sączu od momentu rozpoczęcia rozmów na temat połączenia wykazuje wielki optymizm w tej sprawie i daje się zauważyć działania Oddziału w kierunku mobilizowania Zarządu Głównego do finalizowania działań połączeniowych, szczególnie na przestrzeni lat 1949 - 1950.

Jesienią 1950 r. projektowane połączenie PTT i PTK znalazło się na etapie finalizacji.

Przed Zjazdem Zjednoczeniowym Zarząd Główny PTT przygotował terminarz działań, który przewidywał:

- odbycie w Oddziałach PTT Walnych Zgromadzeń do 15. X.1950 r.
- sporządzenie inwentarza Oddziałów do 25.X.1950 r.

Oddział „Beskid” zwołał swoje Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie na 21 października 1950 r., na którym podjęto uchwałę następującej treści:

1. zjednoczyć ruch PTT i PTK przez stworzenie jednego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego,
2. rozwiązać Oddział „Beskid” PTT w Nowym Sączu z dniem 25.XI.1950 r. i cały majątek (pasywa i aktywa) Oddziału przeznaczyć na rzecz PTT jako całości,
3. zobowiązać członków dotychczasowego Zarządu Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w charakte-

rze likwidatorów do dalszego prowadzenia agendy Oddziału do czasu przejścia ich przez władze nowego zjednoczonego Towarzystwa.²¹⁾

Walne Zgromadzenie wybrało również delegatów na Zjazd Połączeniowy zaplanowany w Warszawie na grudzień 1950 r. Delegatami Oddziału „Beskid” zostali: prof. Feliks Rapf, Kazimierz Dagnan, Krystyna Droczańska i Franciszek Czuchra.²²⁾

16 grudnia 1950 r. w Warszawie odbył się ostatni Walny Zjazd Delegatów PTT, a następnego dnia, tj. 17 grudnia 1950 r. Zjazd Połączeniowy powołał do życia nowe Towarzystwo, które przyjęło nazwę Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego będącą wyrazem kompromisu ze strony obu Towarzystw.²³⁾

Opracowała:

Zofia Winiarska-Hebenstreit

- 1) Odezwa Komitetu Założycielskiego Towarzystwo Turystyczne „Beskid” z 11.IV.1906 r. Archiwum PTTK w Nowym Sączu.
- 2) L. Migrała: Od Towarzystwa Tatrzańskiego „Beskid” do PTTK „Beskid” w N.Sączu.
- 3) Protokół z Walnego Zgromadzenia Tow. Turystycznego „Beskid” w N. Sączu z 8.XII.1907 r. – Kronika Oddziału t.I 1906 – 1939 opr. F. Rapf N.Sącz 1948 s.12-
- 4) Sprawozdanie z czynności Zarządu Oddziału Towarzystwa Tatrzańskiego „Beskid” w N.Sączu za rok 1910, t. XXXI rok 1910 s. XVI
- 5) L. Migrała Od Towarzystwa Turystycznego „Beskid” do PTTK „Beskid”.
- 6) L. Migrała Od Towarzystwa Turystycznego „Beskid” do PTTK „Beskid” . . .
- 7) K. Sosnowski – Przewodnik po Beskidzie Zachodnim s. V
- 8) L. Migrała Od Towarzystwa Turystycznego „Beskid” do PTTK „Beskid” . . .
- 9) W.Krygowski: Dzieje PTT Warszawa – Kraków 1985 s.22
- 10) L. Migrała Od Towarzystwa Turystycznego „Beskid” do PTTK „Beskid” . . .
- 11) K. Sosnowski turystyka Polska a Zachodnie Beskidy „Wierchy”, r. 2 Lwów 1924. S. 233
- 12) Protokół z posiedzenia Zarządu ... z 30.X.1936
- 13) Protokół z posiedzenia Zarządu ... z 30.X.1936 z 18.III.1938
- 14) List K. Sosnowskiego do Zarządu Oddziału PTT „Beskid” w N. Sączu z 23.III.1938 arch. PTTK
- 15) F. Rapf Schronisko na Przehybie s.13
- 16) Protokół z posiedzenia Tymczasowego Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego „Beskid” w Nowym Sączu z 22.V.1945 r. Archiwum PTT O/Beskid.
- 17) Protokół z Walnego z Walnego Zgromadzenia.... z 16.VI.1945 r. Archiwum PTTK O/Beskid,
- 18) F. Rapf, Kronikas.8 – 9 Sprawozdanie PTT za rok 1950. Archiwum PTTK O/Beskid.
- 19) Protokół z posiedzenia Zarządu Oddziału Beskid z 19.III. 1937 r.
- 20) L. Migrała: Od Towarzystwa Turystycznego „Beskid”
- 21) Protokół z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 21.X.1950 r.
- 22) Tamże,
- 23) L. Migrała: Od Towarzystwa Turystycznego „Beskid”

Nie doczekali uroczystości...

*W góry, w góry miły bracie,
tam przygoda czeka na Ciebie! (W.Pol)*

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
iż w dniu 5 marca 2006 roku w wieku 72 lat
zmarł nasz najlepszy kolega

Śp. Waław Woźniak

Długoletni zasłużony działacz Oddziału PTTK „Beskid” w Nowym Sączu, członek Zarządu Oddziału,
Sądu Koleżeńkiego, Przewodnik Tatrzański i Beskidzki PTTK

Odnaczony: Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Honorową Odznaką PTTK
oraz wieloma odznaczeniami regionalnymi

Pozostanie dla nas w serdecznej pamięci.

*Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
Oddział PTTK „Beskid” w N. Sączu
Koleżanki i Koledzy*

Wszystkich ludzi gór zawiadamiamy, że do domu Pana
w wieku 89 lat odeszła

Stanisława Górka

długoletni działacz Oddziału PTTK „Beskid” w Nowym Sączu, Członek Oddziałowej Komisji Rewizyjnej,
Komisji Opieki nad Zabytkami, Komisji Krajoznawczej

Odnaczona: Złotą Honorową Odznaką PTTK, Srebrną Odznaką Zasłużony Działacz Turystyki

W zmarłej tracimy oddanego działacza turystycznego, serdeczną koleżankę i przyjaciela.

*Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
Oddział „Beskid” w Nowym Sączu*

*„W górach jest wszystko co kocham,
I wszystkie wiersze są w bukach,
Zawsze kiedy tam wracam,
Biorą mnie klony za wnuka „*

W dniu 27 czerwca 2006 r. odeszła na Najwyższą Górę bez powrotu w wieku 76 lat

Irena Niewolska

Członek Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

Długoletnia i oddana Działaczka naszego Towarzystwa,
Sekretarz Koła Grodzkiego PTTK w Piwnicznej Zdroju, człowiek kochający ludzi i góry.

Koleżanka Irena Niewolska za swą działalność społeczną odznaczona została:
Złotą Honorową Odznaką PTTK, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Odznaką Honorową
„Za Zasługi Dla Turystyki”, Odznaką 50-lat w PTTK.

Pozostanie dla nas w serdecznej pamięci!

*Oddział PTTK „Beskid” w Nowym Sączu
Koleżanki i Koledzy*

Uroczystości Jubileuszowe wsparły osoby prywatne i instytucje

- Kohut Stanisław
- Ks. dr Pawlik Jerzy
- Mularczyk Arkadiusz
- Nowak Leszek
- Ogorzałek Władysława
- Piwowar Marian
- Rodzina Boguckich z Podegrodzia
- Ks. Sajdak Tadeusz
- Urząd Miasta Nowego Sącza
- Starostwo Powiatowe
- Urząd Miasta i Gminy Piwniczna Zdrój
- Bank Spółdzielczy w Nowym Sączu
- Biblioteka Publiczna w Nowym Sączu
- Biegonice Składy w Nowym Sączu
- Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Nowym Sączu
- Centrala Sieci Pocztovej w Krakowie
- Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej w Krakowie
- Firma Budowlana STUCCO - Cieniawa
- Firma TERA w Nowym Sączu
- Firma Norlys Sp. z o.o. w Nowym Sączu
- ING Bank Śląski S.A. – Oddział w Nowym Sączu
- Komornik Sądowy Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu
- Małopolskie Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu
- Mineral Complex sp. z o.o. w Krynicy
- Moto Biskupcy Spółka Jawna – Halina i Andrzej Biskupcy z Synami Nowy Sącz
- Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu
- NEWAG w Nowym Sączu
- Ogórek Tadeusz i Mrówka Wanda Agencja Wydawnicza WIT s.c.
- Państwowa Komunikacja Samochodowa w Nowym Sączu
- Piekarnia Danek Andrzej w Nowym Sączu
- Poligrafia Małopolska
- Popradzki Park Krajobrazowy w Starym Sączu
- Poręba Stanisław Zakład Masarski w Nowym Sączu
- PPHU Andrema S.A. w Nowym Sączu
- Przetwórnia Owoców i Warzyw Prosona w Nowym Sączu
- Q-Graf Agencja Reklamowa w Nowym Sączu
- Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o. w Nowym Sączu
- Schroniska i Hotele PTTK „Karpaty” Sp. z o.o.
- Zajazd PTTK Pod Roztoką w Rytrze
- Zakład Butelkowania Wody Mineralnej „Piwniczanka” w Piwnicznej
- Zakład Produkcyjny PTTK w Starym Sączu
- Zarząd Główny PTTK w Warszawie
- Zygadło Elżbieta Kancelaria Notarialna w Nowym Sączu

W oczekiwaniu na poświęcenie tablicy pamiątkowej

Złożenie kwiatów pod pomnikiem Sługi Bożego Jana Pawła II

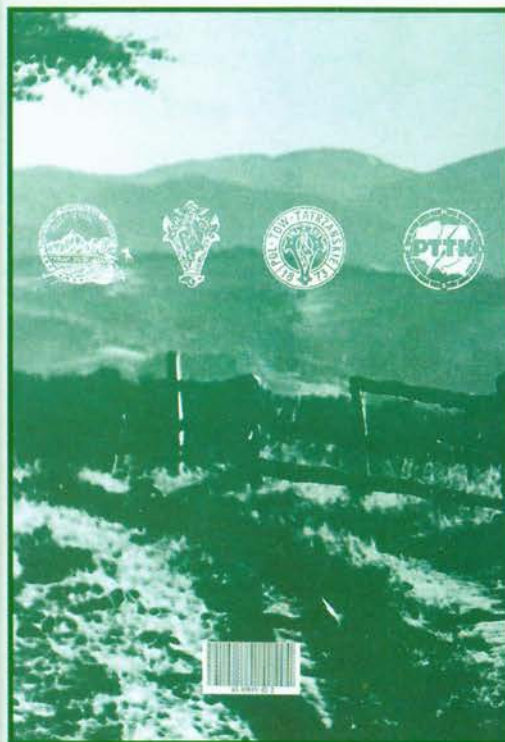
PODZIĘKOWANIA

Zarząd Oddziału PTTK „Beskid”
składa serdeczne podziękowania wszystkim,
którzy przez ostatnie lata przyczynili się
do zorganizowania i przeprowadzenia

Obchodów 100-lecia
Oddziału PTTK „Beskid” w Nowym Sączu
i zorganizowanej turystyki
w regionie nowosądeckim.

Leszek Migrała

Od
Towarzystwa Turystycznego
„Beskid”
do
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego
„Beskid” w Nowym Sączu
1906-2006

*Nowego Roku
spełniającego
wszystkie marzenia,
pełnego optymizmu,
wiary, szczęścia i powodzenia
wszystkim Członkom
i Sympatykom
naszego Oddziału
życzy*

Redakcja